

Κυριακή, 3 Μαΐου 2020

Δελτίο Τύπου

Κατάθεση Προγράμματος Σταθερότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και απάντηση στην ανακοίνωση του Τομέαρχη Οικονομικών του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ευκλείδη Τσακαλώτου

Το Υπουργείο Οικονομικών, με ευθύνη του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, απέστειλε την περασμένη Πέμπτη, 30 Απριλίου 2020, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Πρόγραμμα Σταθερότητας της χώρας, το οποίο απεικονίζει τις τελευταίες μακροοικονομικές και οικονομικές προβλέψεις της Κυβέρνησης.

Αυτές έχουν ως ακολούθως:

	Βασικό σενάριο	Δυσμενές σενάριο
Ποσοστό μεταβολής πραγματικού ΑΕΠ 2020 μετά τα μέτρα της Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας	-4,7%	-7,9%
Ποσοστό μεταβολής πραγματικού ΑΕΠ 2020 χωρίς τα μέτρα	-10,0%	-13,2%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης, κατά ESA	-1,9%	-2,8%

Λόγω της πολύ μεγάλης αβεβαιότητας που προκαλεί, σε παγκόσμιο επίπεδο, η πανδημία του κορονοϊού, το Πρόγραμμα εμπεριέχει δύο σενάρια, το βασικό (ύφεση 4,7%) και το δυσμενές (ύφεση 7,9%), μετά τη λήψη μέτρων. Η οικοδόμηση των σεναρίων ξεκινά από ένα αρχικό σενάριο ύφεσης 10% (χωρίς μέτρα), το οποίο, μετά τη λήψη των μέτρων που έχουν έως τώρα σχεδιαστεί, καταλήγει στο βασικό σενάριο με ύφεση 4,7%.

Η συνολική αξία των μέτρων, όπως έχουν αποτυπωθεί στο Πρόγραμμα Σταθερότητας, ανέρχεται σε 17,35 δισ. ευρώ (10% του ΑΕΠ) και το συνολικό ταμειακό τους κόστος σε 11,5 δισ. ευρώ (6,5% του ΑΕΠ) σε επίπεδο έτους και 12,35 δισ. ευρώ για τους μήνες έως τον Ιούνιο, εάν ληφθεί υπόψη ότι επιστροφές φορολογικών και ασφαλιστικών αναστολών θα πραγματοποιηθούν από τον Αύγουστο και έπειτα.

	Ποσό (σε δισ. ευρώ)	% ΑΕΠ
--	---------------------	-------

Συνολική αξία μέτρων	17,348	9,7%
Συνολικό ταμειακό κόστος μέτρων	12,349	6,9%
	(11,546 μετά τις επιστροφές)	(6,5%)
εκ των οποίων:		
Δημοσιονομικό κόστος	10,349	5,8%
	(9,546 μετά τις επιστροφές)	(5,4%)
εκ των οποίων αναστολές φόρων και εισφορών	2,332	1,3%
	(1,562 μετά τις επιστροφές)	(0,9%)
Ταμειακό κόστος χορήγησης δανείων με εγγυήσεις	2,000	1,1%
Συνολική χορήγηση δανείων με εγγυήσεις μετά τη μόχλευση	7,000	3,9%

Το δημοσιονομικό κόστος των μέτρων αγγίζει τα 10,35 δισ. ευρώ έως τον Ιούνιο και 9,5 δισ. ευρώ σε επίπεδο έτους, εάν ληφθούν υπόψη οι επιστροφές ορισμένων ποσών αναστολών έως το τέλος του έτους. Το ταμειακό κόστος, το οποίο έχει άμεση σχέση με τα αποθέματα ταμειακών διαθεσίμων, είναι υψηλότερο και αγγίζει τα 12,35 δισ. ευρώ έως τον Ιούνιο.

Τα δημοσιονομικά και ταμειακά μέτρα που περιέχει το σενάριο είναι αυτά που έχουν έως τώρα νομοθετηθεί και σχεδιαστεί αναλυτικά. Δεν περιέχουν το συνολικό δημοσιονομικό και ταμειακό κόστος των μέτρων που θα απαιτηθούν και θα εξειδικευτούν το επόμενο χρονικό διάστημα. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Επιδότηση βραχυχρόνιας εργασίας μέσω του Προγράμματος SURE.
- Χορήγηση δανείων μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.
- Νέο πλαίσιο επιδότησης δανείων πρώτης κατοικίας.
- Νέες πολιτικές που θα εφαρμοστούν σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας τους επόμενους μήνες (τουρισμό, μεταφορές κ.λπ.) και παρεμβάσεις ρευστότητας του Δημοσίου.

Με την υλοποίηση των ανωτέρω πολιτικών, η συνολική αξία των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας, και η οποία αφορά πραγματική ρευστότητα για τις ελληνικές επιχειρήσεις και τους εργαζομένους, ξεπερνά τα 24 δισ. ευρώ.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς που προβάλλει στην ανακοίνωσή του ο Τομεάρχης Οικονομικών του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος, το Υπουργείο Οικονομικών έχει να κάνει τις εξής παρατηρήσεις:

Το ύψος της ύφεσης είναι πράγματι δύσκολο να εκτιμηθεί σε διεθνές επίπεδο, άρα και στην Ελλάδα, εξ ου και η Κυβέρνηση προβλέπει έκταση από 4,7% μέχρι 7,9%, μετά τη λήψη των επεκτατικών δημοσιονομικών μέτρων. Επίσης, αντί να αναμασά εμμονικά τον ψευδή ισχυρισμό ότι «η καθοδική πορεία της οικονομίας άρχισε τον Ιούλιο του 2019», ας συμβιβαστεί με την πραγματικότητα. Ειδικότερα, για το 2019:

- Οι βασικές συνιστώσες του ΑΕΠ κατέγραψαν μεγαλύτερους ρυθμούς αύξησης στο δεύτερο παρά στο πρώτο εξάμηνο του 2019!
- Η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 1,8% το 4ο τρίμηνο του 2019, που αποτελεί τη μεγαλύτερη αύξηση μετά το 2007!
- Και οι επενδύσεις αυξήθηκαν κατά 14,4% το 4^ο τρίμηνο του 2019, που είναι η μεγαλύτερη αύξηση από το 2006!

Το δημοσιονομικό αποτύπωμα των μέτρων παρουσιάστηκε παραπάνω, αναλυτικά και με πλήρη διαύγεια.

Είναι απορίας άξιον πώς ένας οικονομολόγος, που έχει διατελέσει και Υπουργός Οικονομικών, επιμένει ότι η αναστολή του συνόλου των φορολογικών υποχρεώσεων, την οποία προτείνει για 6 μήνες (με προοπτική παράτασης στους 9 μήνες), δεν έχει ταμειακό κόστος. Τον ενημερώνουμε ότι τα συνολικά φορολογικά έσοδα του Δημοσίου ανέρχονται σε 52 δισ. ευρώ ετησίως και 23 δισ. ευρώ για τους έξι μήνες της περιόδου Μαρτίου-Αυγούστου. Παρακαλούμε να το λάβει υπόψη στην ποσοτικοποίησή του και να επανέλθει με μια πιο σοβαρή πρόταση. Γιατί θα αντιληφθεί ότι η πρόταση της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης οδηγεί τη χώρα κατευθείαν σε νέα μνημόνια, τα οποία εμείς θα αποφύγουμε.

Σε σχέση με τη μη συμπερίληψη της επιστρεπτέας προκαταβολής στο δημοσιονομικό κόστος, παρακαλούμε ο κ. Τσακαλώτος να ενημερωθεί καλύτερα για τους Ευρωπαϊκούς κανόνες αποτύπωσης των δημοσιονομικών μεγεθών.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων συντάσσεται με συγκεκριμένες κατευθυντήριες οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση (guidelines), που συνδέονται με συγκεκριμένους στόχους της ατζέντας «Ευρώπη 2020» και των Στόχων Διατηρήσιμης Ανάπτυξης. Ως τέτοιο, δεν αποτελεί κείμενο που προσφέρεται ούτε για αυθαίρετες ερμηνείες μέσα από κομματικές παρωπίδες ούτε για αξιολόγηση πολιτικών προηγούμενων Κυβερνήσεων.

Εντούτοις, επειδή ο κ. Τσακαλώτος επαιρείται για τα «επιτεύγματα» της Κυβέρνησης στην οποία μετείχε, πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

Η τετραετία 2015-2018, έτη αποκλειστικής διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, ήταν για το σύνολο της ευρωπαϊκής οικονομίας περίοδος μεγάλης οικονομικής ανάκαμψης μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και την ευρωπαϊκή κρίση δημοσίου χρέους. Σε ένα τέτοιο ευνοϊκό περιβάλλον ανοδικού οικονομικού κύκλου, θα ανέμενε κανείς σημαντική βελτίωση στις επιδόσεις της χώρας στους τομείς της ανάπτυξης, της απασχόλησης, των εισοδημάτων, και των ανισοτήτων, όπως πράγματι συνέβη στην ευρωπαϊκή ήπειρο, και ειδικά στις χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας που είχαν πληγεί περισσότερο από την κρίση.

Δυστυχώς, εξαιτίας του καταστροφικού 2015 αλλά και της αντιαναπτυξιακής πολιτικής που ακολούθησε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ σε όλη τη διάρκεια της θητείας της, η χώρα μας ελάχιστα ωφελήθηκε από αυτή την εξαιρετική οικονομική συγκυρία.

Ειδικότερα:

1. Την περίοδο 2015-2018, η Ελλάδα είχε τον χαμηλότερο μέσο ρυθμό ανάπτυξης (αύξηση πραγματικού ΑΕΠ) ανάμεσα στις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης στην Ελλάδα ήταν μόλις 0,7%, ενώ ο μέσος όρος ανάπτυξης των χωρών της Ε.Ε. και της ΟΝΕ ήταν 2,3% και 2,1% αντίστοιχα (δηλαδή, τριπλάσιος της Ελλάδας).

2. Μεταξύ 2015 και 2018, η Ελλάδα ήταν η χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρουσίασε τη μικρότερη αύξηση του κατά κεφαλήν πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος. Συγκεκριμένα, και σε σύγκριση με το 2014, το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα στην Ελλάδα αυξήθηκε σωρευτικά μόνο κατά 1,1%. Στην Ε.Ε. η αντίστοιχη αύξηση ήταν 6,9%, και στην ΟΝΕ ήταν 3,2% (δηλαδή πάλι τριπλάσια της ελληνικής).

3. Το 2014 το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ελλάδα (σε όρους αγοραστικής δύναμης) ήταν στο 72% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2018 είχε υποχωρήσει στο 69%. Δηλαδή, την περίοδο 2015-2018 η οικονομική ψαλίδα μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκού μέσου όρου άνοιξε.

4. Σε σχέση με το 2014, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας το 2018 μειώθηκε κατά 1,7%, σε αντίθεση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. και της ευρωζώνης, που αυξήθηκαν κατά

0,9% και 1,2% αντίστοιχα. Αυτό εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης και τη μείωση του ποσοστού ανεργίας που παρατηρήθηκε την περίοδο 2015-2018. Εντούτοις, το ποσοστό ανεργίας στη χώρα παρέμεινε, εξαιτίας της πολύ αναιμικής ανάπτυξης, μακράν το μεγαλύτερο ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Το ίδιο ισχύει και για το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων, όπως επίσης και για τους δείκτες κοινωνικών ανισοτήτων, παρά την άσκηση μιας συνειδητής οικονομικής πολιτικής από την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ που στόχευε πρωτίστως στην αναδιανομή εισοδήματος εις βάρος της μεσαίας τάξης. Όπως δείχνουν τα στοιχεία, τα κέρδη που απέφερε η πολιτική αυτή στον τομέα των ανισοτήτων είναι πολύ μικρά σε σχέση με το κόστος που προκάλεσε τόσο στη βραχυχρόνια όσο και την μακροχρόνια οικονομική ανάπτυξη. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι στο μεσοπρόθεσμο τετραετές πρόγραμμα σταθερότητας που κατέθεσε η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ για την περίοδο 2019-2022 (Πίνακας 2, σελ. 9), προβλεπόταν πλήρης στασιμότητα της παραγωγικής ικανότητας της οικονομίας (αύξηση δυνητικού ΑΕΠ).

5. Το δημόσιο χρέος της χώρας, ως ποσοστό του ΑΕΠ, αυξήθηκε την περίοδο διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ (181,2% το 2018, έναντι 178,9% το 2014). Σημειώνεται ότι την περίοδο 2015-2018 ο λόγος δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ μειώθηκε σε όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, με δύο εξαιρέσεις, μία εκ των οποίων είναι η Ελλάδα.

6. Τέλος, το ιδιωτικό χρέος, δηλαδή το άθροισμα του χρέους των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, προς το Δημόσιο, τους ασφαλιστικούς φορείς και τις τράπεζες, αυξήθηκε σημαντικά κατά την περίοδο διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Στο τέλος του 2018, υπολογιζόταν στη περιοχή των 230 δισ. ευρώ (χωρίς να λαμβάνονται υπόψη και τα χρέη των ιδιωτών προς ιδιώτη).

Στα παραπάνω θα μπορούσε κανείς να προσθέσει μεγάλο αριθμό αρνητικών οικονομικών εξελίξεων για την περίοδο 2015-2018, όπως μείωση του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού της χώρας (από-επένδυση), μείωση παραγωγικότητας, υποχώρηση της Ελλάδας σε δείκτες ανταγωνιστικότητας και ικανότητας προσέλκυσης επενδύσεων, υποχώρηση της Ελλάδας σε δείκτες θεσμικών επιδόσεων και ελέγχου διαφθοράς, αρνητικές δημογραφικές εξελίξεις, παρατεταμένα ευάλωτο τραπεζικό σύστημα και πολλά άλλα.

Συνολικά, μετά το καταστροφικό 2015, η οικονομική πολιτική που ακολούθησε στα υπόλοιπα χρόνια της διακυβέρνησής του ο ΣΥΡΙΖΑ καθήλωσε την Ελλάδα στη θέση του ουραγού στην Ε.Ε. και πρόσφερε (με βάση τις προβλέψεις της ίδιας της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ) μηδενικό επίπεδο αισιοδοξίας στις Ελληνίδες και τους Έλληνες για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου τους. Η ετυμηγορία των Ελλήνων πολιτών στις εκλογές του 2019 έχει κρίνει οριστικά την αναποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.